

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	13
GİRİŞ	15

BİRİNCİ BÖLÜM

CEZA MUHAKEMESİNDE SANIKLIK STATÜSÜ VE SAVUNMA HAKKI

I. GENEL AÇIKLAMALAR	19
II. CEZA MUHAKEMESİNDE SANIKLIK STATÜSÜ	20
A. Ceza Muhakemesinde Şüpheli ve Sanık Kavramları	20
B. Sanık Olmanın Şartları	23
1. Gerçek Kişi Olma.....	23
2. Belli Olma	24
3. Duruşma Ehliyeti	25
C. Sanığın Konumu	28
III. SAVUNMA HAKKI	30
A. Savunma Hakkının Kavramsal Çerçevesi	30
B. Savunma Hakkının Tarihi Gelişimi	32
1. Savunma Hakkının Batı Hukukundaki Gelişimi	33
a. Antik Yunan Hukukunda Savunma Hakkı.....	33
b. Roma Hukukunda Savunma Hakkı	35
c. Orta Çağ ve Yeni Çağ Avrupa Hukukunda Savunma Hakkı.....	38
d. Yakın Çağ Avrupa Hukukunda Savunma Hakkı	39
2. Savunma Hakkının İslam ve Türk Hukukundaki Gelişimi	42
a. İslam Hukukunda Savunma Hakkı.....	42
b. Osmanlı Dönemi Türk Hukukunda Savunma Hakkı	43
(1) Tanzimat Öncesi Dönem	44
(2) Tanzimat Sonrası Dönem	46
c. Cumhuriyet Dönemi Türk Hukukunda Savunma Hakkı.....	49
C. Savunma Hakkının Önemi	53
D. Savunma Hakkının Kapsamı	56

1. Genel Olarak	56
2. Savunma Hakkının Bir Gereği Olarak Adil Yargılanma Hakkı.....	58
3. Ceza Muhakemesinde Sanığa Tanınan Asgari Haklar.....	62
a. Suç İsnadını Öğrenme Hakkı.....	62
b. Savunmasını Hazırlamak İçin Gerekli Zaman ve Kolaylıklara Sahip Olma Hakkı	69
c. Kendisini Bizzat Savunma veya Seçeceği Bir Müdafinin Yardımından Faydalanma Hakkı	75
d. Tanık Dinletebilme ve Tanıkları Sorguya Çekme Hakkı	83
e. Tercüman Yardımından Faydalanma Hakkı.....	88

İKİNCİ BÖLÜM

CEZA MUHAKEMESİNDE SANIĞIN DURUŞMADA HAZIR BULUNMA HAKKI

I. GENEL AÇIKLAMALAR	91
II. KAVRAM, FELSEFİ TEMELLER VE HUKUKİ NİTELİK	92
A. Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkının Kavramsal Çerçevesi	92
B. Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkının Felsefi Temelleri ve Tarihi Gelişimi	94
C. Duruşmada Hazır Bulunmanın Mahiyeti ve Hukuki Niteliği.....	98
III. SANIĞIN DURUŞMADA HAZIR BULUNMA HAKKINA İLİŞKİN MEVZUAT	102
A. Uluslararası Belgelerde Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkı.....	102
1. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	102
2. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	103
B. Anayasa ve Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkı.....	104
1. Anayasa	104
2. Ceza Muhakemesi Kanunu.....	106
IV. SANIĞIN DURUŞMADA HAZIR BULUNMA HAKKININ KAPSAMI	107
A. İlk Derece Yargılamasında Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkı	113
1. Duruşma Hazırlığı	116
2. Duruşma.....	118
3. Hüküm.....	124
B. Kanun Yolu Yargılamasında Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkı	124
1. İtiraz	128
2. İstinaf	130
3. Temyiz	133

V. SANIĞIN DURUŞMADA HAZIR BULUNMA HAKKININ ÖNEMİ	136
A. Adil Yargılanma Hakkı Bakımından.....	136
B. Maddi Gerçeğin Ortaya Çıkarılması, Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi Bakımından	138
C. Diğer Muhakeme Süjeleri Bakımından.....	153
D. Koruma Tedbirleri Bakımından	156

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SANIĞIN DURUŞMADA HAZIR BULUNMA HAKKININ İSTİSNALARI

I. GENEL AÇIKLAMALAR	161
II. DURUŞMADA HAZIR BULUNMA HAKKINDAN FERAGAT.....	163
III. CEZA MUHAKEMESİNDE SANIĞIN YOKLUĞUNDA DURUŞMA.....	169
A. Sanık Hakkında Mahkûmiyet, Ceza Verilmesine Yer Olmadığı ve Güvenlik Tedbirine Hükmedilmesi Dışında Bir Karar Verilmesi Gerektiğinin Anlaşılması (CMK m. 193/2).....	171
B. Sanığın Duruşma Sırasında Mahkemeden Uzaklaşması (CMK m. 194)	177
C. Suçun Yalnız veya Birlikte Adli Para Cezası veya Müsadereyi Gerektirmesi (CMK m. 195).....	180
D. Sanığın Duruşmadan Bağışık Tutulması (CMK m. 196/1, 196/5).....	186
1. İradi Bağışık Tutulma (CMK m. 196/1).....	186
2. Zorunlu Bağışık Tutulma (CMK m. 196/5).....	189
E. Sanığın Duruşmadan Çıkarılabileceği Hâller (CMK m. 200, 204)	193
1. Tanık veya Sanığın Suç Ortağının Gerçeği Söyleyemeyeceği Endişesi Nedeniyle (CMK m. 200).....	194
2. Duruşmanın Düzeni Nedeniyle (CMK m. 204)	197
F. Sanığın Tebligata Rağmen Mazeretsiz Olarak Gelmemesi Durumunda Delillerin Ortaya Konulabilmesi (CMK m. 206/1)	203
G. Basit Yargılama Usulünün Uygulandığı Durumlar (CMK m. 251, m. 252/2).....	206
H. İstinaf Mahkemesindeki Duruşmada Tebligata Rağmen Sanığın Hazır Bulunmaması (CMK m. 282/1-f).....	211
İ. Yargıtay'ın Bozma Kararı Üzerine Davaya Yeniden Bakılması Aşamasında, Sanığa Tebligat Yapılamaması veya Tebligata Rağmen Sanığın Duruşmaya Gelmemesi (CMK m. 307/2)	214
IV. SANIĞIN YOKLUĞUNDA DURUŞMANIN HÜKÜM VE SONUÇLARI	216
A. Eski Hâle Getirme	216
B. Sanığın Yokluğunda Verilen Hükümün Hukuka Kesin Aykırılık Nedeniyle Bozulması	218

V. CEZA MUHALEMESİNDE SANIĞIN YOKLUĐU HÂLLERİNE BENZER DURUMLAR	223
A. Gaiplik.....	223
B. Kaçaklık.....	224

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

CEZA MUHALEMESİNDE SANIĞIN

DURUŞMADA HAZIR BULUNDURULMASINA ALTERNATİF YÖNTEMLER

I. GENEL AÇIKLAMALAR	229
II. İSTİNABE	230
A. İstinabe Kavramı	230
B. Ceza Muhakemesinde İstinabe Yönteminin Kullanımı.....	231
C. İstinabe Uygulamasının Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkı Bağlamında Değerlendirilmesi.....	235
1. Sanığın Sorgusunun İstinabe Yoluyla Yapılması	236
2. Tanığın İstinabe Yoluyla Dinlenmesi	240
III. SES VE GÖRÜNTÜLÜ BİLİŞİM SİSTEMİ (SEGBİS)	246
A. SEGBİS'in Kavramsal Çerçevesi ve Teknik Özellikleri	246
B. SEGBİS'in Amacı ve Sistemin Sunduđu Olanaklar	249
C. Ceza Muhakemesinde SEGBİS'in Kullanımı ile İlgili Mevzuat.....	252
D. Ceza Muhakemesinde Sanığın SEGBİS Vasıtasıyla Duruşmaya Katılımı	255
E. SEGBİS Kullanımının Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkı Bağlamında Değerlendirilmesi.....	257
1. Mahkemelerin SEGBİS Kullanımına İlişkin Yaklaşımı.....	258
a. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Yaklaşımı.....	258
b. Anayasa Mahkemesinin Yaklaşımı	263
c. Yargıtay'ın Yaklaşımı.....	269
2. Değerlendirme	272
3. Öneriler	283
SONUÇ	287
KAYNAKÇA	301